

Wales

Robert Declerck

Colofon

©2018 *Odyssee Reisgidsen vof*

©2018 Robert Declerck

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze website mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, het zij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, op namen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst: Robert Declerck

Serie redactie: Bartho Hendriksen en Leo Platvoet

Foto's: © Crown copyright 2018 (Visit Wales)

Kaart: UvA-Kaartenmakers | www.uva-kaartenmakers.nl

Over de auteur

Robert Declerck studeerde chemie, maar schrijft vooral over toerisme en evenzeer over erfgoed, de Eerste Wereldoorlog en wetenschappen. Hij publiceert in uiteenlopende media: van boeken tot websites en wat daartussen ligt. Van bij zijn eerste bezoek aan Wales, vele jaren geleden, is hij in de ban van de bijzondere aard van de regio: de prachtige landschappen, de talrijke rustige plekken, de authentieke cultuur, de eigenzinnige streekkeuken, de talloze eeuwenoude verhalen, de vriendelijke sfeer in steden en dorpen.

Met dank aan

Alhoewel schrijven een eenzame bezigheid lijkt; een gids als deze maak je je niet alleen. Veel mensen hebben op een of andere wijze hun inbreng: op het thuisfront, bij de toeristische diensten, in de horeca, de anonieme verhalenvertellers, in de uitgeverij of gewoon mensen die je ontmoet. Dank aan iedereen!

Odyssee Reisgidsen

Odyssee Reisgidsen levert zijn titels als paperback of als e-book. Paperbacks zijn verkrijgbaar bij de (reis)boekhandel in Nederland en Vlaanderen, via Bol.com of de Odyssee-website. De e-books zijn alleen verkrijgbaar via de Odyssee-website. Daarbij kan de reiziger zijn of haar eigen gids samenstellen.

Uiteraard proberen wij de geboden informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen. Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Volg Odyssee op Facebook, Twitter en Instagram.

Foto omslag: Carew Castle

Foto titelpagina: The Abandoned Soldier, James Napier (2007)

ISBN 9789461230546

Voorwoord

Een rots ergens in een landschap, een vreemd gevormd reliëf, een kasteelruïne, een kolk in een rivier, een heuveltop... of er is wel een legende aan verbonden. Wales is rijk aan legendes. Verbazend eigenlijk dat men tot onlangs wachtte om Year of the Legends te organiseren.

Tijdens je verblijf in Wales creëer je je eigen legende, geïnspireerd door prachtige landschappen, de rust, de taal die vraagtekens oproept, de gastvrije bewoners, de lokale gastronomie, de geschiedenis die zich verrassend aandient en de talloze mythes in al hun variaties.

Van zuid naar noord door Wales trekken, dat lijkt wel de handigste aanpak als je thuisbasis in de Lage Landen ligt. Fietsers en wandelaars weten dat het lichtjes klimmen is in die richting, maar vaak merk of voel je het niet eens. Even heerlijk is het natuurlijk om ergens in het land een vaste stek te kiezen en van daaruit de rust, de schoonheid en de geschiedenis te ontdekken. Lange, kaarsrechte wegen zijn er niet, gelukkig maar. Je weet niet welke verrassing er na de volgende bocht kan opduiken: een heuvelachtig landschap, een eeuwenoude ruïne, een klatende rivier, een uitnodigende pub, wat huizen gegroepeerd rond een kerktoeren, een stoomtrein op een smalspoor, met wat geluk zelfs een zwerm rode wouwen...

Ik wens je veel ontdekkingen en bijzondere ervaringen in Wales.

Robert Declerck

Tips

Uiteraard houdt Odyssee zich aanbevolen voor reacties van kritische lezers. Zijn er foutieve vermeldingen, wijzigingen in openingstijden, prijzen en dienstregelingen? Laat het ons weten! Of heb je tips hebben over hotels, pensions, campings en dergelijke? Ook dat horen we graag!

Stuur een email naar: info@odyssee-reisgidsen.nl

Inhoudsopgave

Wales verkennen

Een schets van Wales **7**

Odyssee's aanraders **8**

Zuid-Wales

Cardiff en omgeving **10**

Abergavenny en omgeving **22**

Zuidwest-Wales

Swansea en Gower **28**

Pembrokeshire **38**

Midden-Wales

Brecon Beacons **44**

Aberystwyth en omgeving **57**

Noord-Wales

Snowdonia National Park **69**

Tussen Llangollen en Llandudno **84**

Anglesey **92**

Achtergrondinformatie

Landschap en bevolking **97**

Geschiedenis **101**

Wales van A tot Z **104**

Praktische ABC **111**

Kaders

Rode vlag als symbool voor de arbeidersstrijd **14**

Caerleon, een belangrijke plaats in Groot-Brittannië **17**

Green Lady **20**

Avonturen op Gower schiereiland **31**

Dwaalt de White Lady nog rond in Ogmores Castle? **33**

Dylan Thomas **35**

Vlamingen in Laugharne en elders in Pembrokeshire **36**

Saint David, oervegetariër met de prei als symbool **43**

Een vruchtbare heilige familie **49**

Richard Booth, letterlijk koning van Hay-on-Wye **50**

Lady of the Lake en haar legendarische familie **54**

Het land van de rode wouw **63**

Cantrer Gwaelod: het Welshe Atlantis **65**

Twm Sion Cati: een (succesvolle) Welshe Robin Hood **68**

Cadair Idris: keuze tussen drie lotsbestemmingen **70**

Hoe de rode draak de witte versloeg **76**

Waterloo Bridge: Napoleons nederlaag **79**

Dwynwen: liefde en palingen **95**

Veroveraars tevens bouwmeesters **102**

Wales

Een schets van Wales

Vale of Rheidol verkennen per smalspoortrein

Wales heeft eenvoudige grenzen: in het Oosten Engeland, in het Westen en het Zuiden is er de overgang van land naar zee. Binnen deze grenzen wacht een zeer gevarieerd landschap. Belangrijke ingrediënten zijn zacht glooiende heuvels, valleien uitgegraven door heldere rivieren, onaantastbaar ogende bergen en heuvels van bescheiden hoogte, bossen die zich plooien naar de vorm van de bodem en littekens van de industriële revolutie. Het groen van de natuur en het grijs van het bouw materiaal uit de ondergrond zijn de hoofdkleuren, maar een beetje zon levert zoveel bijkomende warme tinten.

Keltische identiteit

Dit landschap omvat zoveel ongewone vormen, schuiloord en afgelegen plaatsen dat de mens er een rijke voedingsbodem vond voor zijn fantasie. De daaruit geboren verhalen maken een wezenlijk deel uit van het karakter van het land. De afstand van noord naar zuid bedraagt ca. 300 kilometer van oost naar west is dat zowat de helft. Een behoorlijk behapbaar gebied dus.

Nog steeds merkbaar is de Keltische identiteit, zowel in de taal, de verhalen, de legenden. De komst van indringers als Romeinen en later Angelen en Saksen versterkte die identiteit. Offa's Dyke tussen Engeland en Wales vormt niet alleen een politieke maar ook een culturele grens.

Wegwijs

Aan de tweetalige richtingaanwijzers merk je al dat het Welsh wezenlijk deel uitmaakt van het leven. Bij wijze van zachte kennismaking met die vreemd ogende taal zijn alle plaatsnamen ook in het Welsh vermeld.

Om het overzicht te behouden over een land is er een opdeling in regio's. In

8 Wales verkennen

Wales overlappen historische en modernere regiobenamingen elkaar en zorgen voor verwarring. Gemakshalve is er een indeling volgens de windstreken; wat rest is Midden-Wales.

Zuid-Wales: de regio rond de hoofdstad Cardiff, het gebied met Vale of Usk en Wey Valley, nog meer valleien ten noorden van Cardiff en het kustgebied en achterland van Glamorgan.

Zuidwest-Wales: de omgeving van Swansea en verder de historische graafschappen Camarthenshire en Pembrokeshire.

Midden-Wales: vooral bekend door de Brecon Beacons en het gebied Ceredigion.

Noord-Wales: Snowdonia, Isle of Anglesey, de omgeving van Colwyn Bay en North East Wales, dat zich uitstrekt tot aan de Engelse grens.

Odyssee's aanraders

Tintern Abbey heeft een eeuwenoude aantrekkingskracht

Schitterende natuur & landschappen

Brecon Beacons National Park

Snowdonia National Park

Pembrokeshire Coast National Park

Vale of Usk

Elan Valley

Trefi Marshes Nature Reserve

Fforest Fawr Geopark

Opvallende burchten

Caernarfon Castle
Conwy Castle
Cardiff Castlr
Caerphilly Castle
Bodelwyddan Castle

Bijzondere kathedralen, kerken en abdijen

Llandaff Cathedral, Cardiff
St.David's Cathedral, St.David
Tintern Abbey

Aardige steden en dorpen

Dollgelau
Hay-on-Wye
Llandrindod Wells
Narberth
Tenby
Usk

Prachtige tuinen

Bodnant Gardens
National Botanic Gardens of Wales
Powis Castle & Garden
Llanerchaeron

Zuchtende stoomtreinen

Brecon Mountain Railway, Pant
Ffestiniog Railway, Porthmadog
Snowdon Mountain Railway, Llanberis
Vale of Rheidol Railway, Aberystwyth

Industrieel erfgoed

Blaenavon Industrial Landscape
Rhondda Heritage Park
Waterloo Bridge

Shopping

Morgan Arcade, Cardiff
Cardiff Market
Quadrant Shopping Centre, Swansea

Bijzondere attracties

Centre for Alternative Technology, Machynlleth
Boottochtje over het Pontcysyllte Aqueduct, Llangollen
Beklimming Cadair Idris

Cardiff en omgeving

Inscriptie op voorgevel Wales Millenium Centre: Creu gwir fel gwyr o ffwrnais awen (In these stones horizons sing)

Je combineert de stedelijke aspecten van Cardiff met de aangename natuur noordwaarts, die her en der littekens van de industriële revolutie vertoont. Of je nu liefhebber bent van geschiedenis, sport, kunst, gastronomie, shoppen of een toeristische omnivoor, in de Welshe hoofdstad vind je beslist wat van je gading: een mooi kasteel, een prachtige sporttempel en veel shoppingmogelijkheden. Getuigen van de industriële revolutie ontdek je achtereenvolgens in Pontypridd, Merthyr Tydfil, en Blaenavon. Onderweg terug naar Cardiff bezoek je Caerleon, Newport en Caerphilly.

Cardiff: zoveel te bieden

Cardiff (Caerdydd, 360.000 inw.) is een boeiende startplaats voor je verkenning van dit heerlijke land. Al vijftien eeuwen speelt **Cardiff Castle** een belangrijke rol. De versterking die de Romeinen bouwden werd uitgebreid door de Normandiërs. Nog meer verbouwingen in de volgende eeuwen, onder meer door de graaf van Warwick, die aan de westkant een stadspaleis oprichtte. Meest bepalend voor het uitzicht waren de opeenvolgende markiezen van Bute die voor een neogotisch uitzicht en een excentriek interieur zorgden. Ook de befaamde veertig meter hoge klokkentoren dateert uit die periode (1875).

Aan de westzijde van het kasteel, reikend tot aan de rivier Taff, ligt het voormalige kasteeldomein *Bute Park*. Daar bezoek je een arboretum en kleurrijke bloem-